

Atimanushastavah

——
అతిమానుషస్తవః

——
Document Information

Text title : Atimanushastavah

File name : atimAnuShastavaH.itx

Category : vishhnu

Location : doc_vishhnu

Proofread by : Aruna Narayanan narayanan.aruna at gmail.com

Description/comments : Ramanuja Stotramala

Latest update : November 23, 2019, July 5, 2021

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

July 5, 2021

sanskritdocuments.org

అతిమానుషస్తవః

పంచస్తవ్యాం ౨ అతిమానుషస్తవః

శ్రీరస్తు ।

శ్రీమతే హయగ్రీవాయ నమః ।

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః ॥

శ్రీవత్సవిహ్నమిశ్రేణ్యో నమాక్తిమధీమహే ।

యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠే యాన్తి మక్కులసూత్రతామ్ ॥

అతిమానుషశీలవృత్తవేషైరతివృత్తామరవిక్రమప్రతాపైః ।

అతిలజ్ఘితసర్వలోకసామ్యం వరయే వైష్ణవవైభవావతారమ్ ॥ ౧ ॥

శ్రేయః కిరస్తు కిరణాశ్చరణారవిన్ద-

నిష్యన్దమానమకరన్దరసౌఘదేశ్యాః ।

తజ్ఞాః శ్రుతేర్మధున ఉత్స ఇతి ప్రతీతా-

మాక్కుల్యరక్కునిలయస్య పరస్య ధామ్నః ॥ ౨ ॥

శ్రీమత్పరాఙ్కుశముసీన్ద్రమనోనివాసా-

త్తజ్ఞానురాగరసమజ్జనమజ్జసాఽఽప్య ।

అద్యాప్యనారతతదుత్థితరాగయోగం

శ్రీరక్కురాజవరణామ్బుజమున్నయామః ॥ 3 ॥

వజ్రధ్వజాఙ్కుశసుధాకలశాతపత్ర-

పజ్కైరుహాఙ్కుపరికర్మపరీతమన్తః ।

ఆపాదపఙ్కుజవిశ్శృంఖలదీప్రమాలే-

శ్శ్రీరక్కుణశ్చరణయోర్మ్యుగమాశ్రయామః ॥ ౪ ॥

శ్రీరక్కురాజవరణౌ ప్రణమో యయోః ఖ-

లేవకస్త్రివిక్రమవిధౌ వసుధామశేషామ్ ।

వ్యక్రంస్త సాచలకులామపి విప్రకీర్ణ-

ఘాలావలగ్నసికతామివ నిర్ణతోచ్ఛమ్ ॥ ౫ ॥

జ్ఞానం బలం విపులమీశనవీర్యశక్తి-
 తేజాంసి చ త్రియుగభూయముపాగతాని ।
 పూర్ణాని షట్ చ పరిగృహ్య భవంశ్చతుర్థా
 భక్తం జనం త్వమనుజగ్రహిథానురాగాత్ ॥ ౬ ॥

ఏకాంతమజ్గలగుణాస్పదమస్తహేయం
 నిత్యం పదం తవ యతస్తత ఏవ దేవ! ।
 ఆమ్నాయతే తదిహ విశ్వవిరూపరూపం
 తేనైవ నన్విదమశబ్దమరూపమాహుః ॥ ౭ ॥

శబ్దాదిహేయ ఇహ గోచర ఇన్ద్రియాణాం
 తత్ప్రత్యసీకవిభవస్త్యమతీన్ద్రియోఽసి ।
 తేనైవ తే న బత దర్శనమస్తి కిఞ్చ-
 ద్వావో ధియశ్చ తత ఏవ న గోచరోఽసి ॥ ౮ ॥

ఏవం స్థితే త్వదుపసంశ్రయణాభ్యుపాయో
 మానేన కేనచిదలప్స్యత నోపలబ్ధమ్ ।
 నో చేదమర్త్యమనుజాదిషు యోనిషు త్వ-
 మిచ్ఛావిహారవిధినా సమవాతరిష్యః ॥ ౯ ॥

శీలః క ఏష తవ హస్త దయైకసిన్ధో!
 క్షుద్రే పృథగనపదే జగదణ్డమధ్యే ।
 ఊదీయసోఽపి హి జనస్య కృతే కృతీ త్వ-
 మత్రావతీర్య నను లోచనగోచరోఽభూః ॥ ౧౦ ॥

యం పాతకాత్సుమహతోఽప్యదధారయస్త్యం
 త్వత్పాదవారిపరిపూతశిరాశ్చ యోఽభూత్ ।
 తం వస్తసే కిల తతశ్చ వరం వృణోషే
 క్రీడావిధిర్భృత! విలక్షణలక్షణస్తే ॥ ౧౧ ॥

క్రీడావిధేః పరికరస్తవ యా తు మాయా
 సా మోహనీ న కతమస్య తు హస్త! జన్తోః ।
 హై మర్త్యసింహవపుషస్తవ తేజసోంఽశే
 శమ్భుర్భవన్ హి శరభశ్శలభో బభూవ ॥ ౧౨ ॥

యస్యాత్మతాం త్రిపురభక్తివిధావధాస్త్యం

త్వచ్ఛక్తితేజితశరో విజయో చ యోఽభూత్ |
 దక్షక్రతౌ తు కిల తేన వినిరితస్త్యం
 యుక్తో విధేయవిషయేషు హి కామచారః || ౧౩||

ముగ్ధశ్శిశుర్వటదలే శయితోఽతితన్వా
 తన్వా జగన్తి బిభృషే సవికాసమేవ |
 ఐశీమిమాం తు తవ శక్తిమతర్కితవ్యా-
 మవ్యాజతః ప్రథయసే కిమిహావత్తిర్ణః || ౧౪||

బ్రహ్మేశమధ్యగణనా గణనాఽర్కపఙ్క్తౌ
 ఇన్ద్రానుజత్వమదితేస్తనయత్వయోగాత్ |
 ఇచ్ఛ్వాకువంశయదువంశజనిశ్చ హస్త
 శ్లాఘ్యాన్యమూన్యనుపమస్య పరస్య ధామ్నః || ౧౫||

త్వన్నిర్మితా జతరగా చ తవ త్రిలోకీ
 కిం భిక్షణాదియమృతే భవతా దురాపా |
 మధ్యే కదా తు న విచక్రమిషే జగచ్ఛేత్
 త్వద్విక్రమైః కథమివ శ్రుతిరఞ్చితా స్యాత్ || ౧౬||

పుచ్చామి కిఞ్చన యదా కిల రాఘవత్వే
 మాయామృగస్య వశగో మనుజత్వమార్ధ్యాత్ |
 సీతావియోగవివశో న చ తద్గతిజ్ఞః
 ప్రాదాస్తదా పరగతిం హి కథం స్వగాయ || ౧౭||

అక్షుణ్ణయోగపథమగ్ర్యహతం జటాయుం
 తిర్యఞ్చమేవ బత! మోక్షపథే నియోక్తుమ్ |
 శక్నోషి వేత్సి చ యదా స తదా కథం త్వం
 దేవీమవాప్తుమనలం వ్యథితో విచిన్వన్ || ౧౮||

సాలాన్ హి సప్త సగిరీన్సరసాతలాన్యా-
 నేకేషుమన్దజవతో నిరపత్రయస్త్యమ్ |
 తేష్వేకవివ్యథనఖిన్నకపిప్రణన్నం
 శాఖామృగం మృమయసే స్మ కథం సహాయమ్ || ౧౯||

దాసస్సఖా సమభవత్తవ యః కపిన్ద్రా-
 స్తద్విద్విషం కపిమమర్షవశాజ్ఞఘాంసుః |

త్వత్స్నేహవిక్లబధియం తమిమం కపీన్ద్రం
విస్రమ్భయన్ సపది సాలగిరీనవిధ్యః ॥ ౨౦॥

యద్వా మృగం మృగయువన్మృగయాపథేన
చ్ఛన్నో జఘన్త న తు శత్రువధాభిముఖ్యాత్ ।
తద్ద్యుక్తమేవ తవ రాఘవ వంశజస్య
తిర్యక్ష్మ నైవ హి విపక్షతయోపచారః ॥ ౨౧॥

మానుష్యకం చరితమాచరితుం ప్రవృత్తో
దేవాతిగం చరితమఙ్గ! కిమఙ్గ్యకార్షీః ।
యత్సాగరే బత బబన్ధిథ నాథ! నేతుం
శైలైఃప్లవఙ్గమనమిఙ్గితసంప్రణున్నైః ॥ ౨౨॥

యో విక్రమేణ మనుజత్వవిభూషణేన
దేవం వరం వరుణరాజమజ! వ్యజేష్ఠాః ।
కృత్వోపదాం దశరథం విధిరుద్రముఖ్యైః-
ర్దైవైస్తుతశ్చ స కిలేన్ద్రజితా జితోఽసి ॥ ౨౩॥

అబ్ధిం న తేరిథ న జిగ్విథ రాక్షసేన్ద్రం
నైవాస్య జజ్ఞిథ యదా చ బలాబలం త్వమ్ ।
నిస్సంశయస్సపది తస్య పదేఽభ్యషిఞ్చ-
స్తస్యానుజం కథమిదం హి విభీషణం చ ॥ ౨౪॥

త్వం దక్షిణస్య నివసన్నుదధేస్తతేఽపి
దూరాన్తరోత్తరపయోధిమహాన్తరీపే ।
దైత్యాన్నిజైకశరపారణయూన్ కిమేతాం
లఙ్కాం స్థితోఽత్ర కురుషే కిల న స్మ భస్మ ॥ ౨౫॥

ఏతత్కథం కథయ యన్మథితస్త్యయాఽసౌ
హిత్వా స్వభావనియమం ప్రథితం త్రిలోక్యామ్ ।
అశ్వాప్సరోవిషసుధావిధుపారిజాత-
లఙ్కాయత్మనా పరిణతో జలధిర్భూవ ॥ ౨౬॥

యత్తాదృశాగసమరిం రఘువీర! వీక్ష్య
విశ్రమ్యతామితి ముమోచిథ ముగ్ధమాజౌ ।
కోఽయం గుణః కతరకోటిగతః కియాన్వా

కస్య స్తుతేః పదమహో బత! కస్య భూమిః ॥ ౨౭॥

యల్లక్ష్మణస్త్వదనుజో రిపుశక్తిముగ్ధ-

శ్శత్రోర్గురుర్హనుమతస్తు లఘుర్బభూవ ।

ఏతేన వై సువిదితోఽభవదిన్ద్రశత్రో-

ర్మాయాస్త్రబంధననిబంధనజో విమోహః ॥ ౨౮॥

హా హస్త హస్త ! భవతశ్చరణారవిన్ద-

ద్వస్త్వం కదా ను భవితా విషయో మమాక్షోః ।

యోఽహం నిరర్గలవినిర్గలదన్దకారై-

ర్వృక్షైస్తుక్షైశ్చ సులభం సమయం వ్యతీతః ॥ ౨౯॥

వంశం రఘోరనుజిఘ్నుఃపరిహావతీర్థో

దీవ్యైర్వవర్షిథ తథాఽత్ర భవద్గుణోఽఘైః ।

త్వత్సన్నిధిప్రభవశైత్యజుషో యథా హి

వృక్షాశ్చ తాన్తిమలభన్త భవద్వియోగే ॥ ౩౦॥

యే ధర్మమాచరితుమభ్యసితుం చ యోగం

బోధుం చ కిఞ్చన న జాత్యధికారభాజః ।

తేఽపి త్వదాచరితభూతలబన్దగన్ధా-

ద్బన్ధాతిగాః పరగతిం గమితాస్త్రణాద్యాః ॥ ౩౧॥

తాదృగ్గుణో నను బభూవిథ రాఘవత్వే

యస్తావకం చరితమన్వహమన్వభుజ్ఞుః ।

సోఽత్రైవ హస్త హనుమాన్ పరమాం విముక్తిం

బుధ్ధ్యాఽవధూయ చరితం తవ సేవతేఽసౌ ॥ ౩౨॥

యత్త్వం కృతాగసమపి ప్రణతిప్రసక్తం

తం వాయసం పరమయా దయయాఽక్షమిష్టాః ।

తేనైవ మాదృశజనస్య మహాగసోఽపి

యుక్తం సమాశ్వసనమిత్సుపధారయామి ॥ ౩౩॥

సా పూతనా శకటమర్జునయోశ్చ యుగ్మం

బాలోఽచితాఽన్యపరచేష్టితవిస్ఫులిజ్జే ।

యస్యాలభన్త శలభత్వమహో నిగూఢ-

స్స త్వం వ్రజే వవృధిషే కిల కంసభీత్యా ॥ ౩౪॥

పశ్యత్సు సూరిషు సదా పరమం పదం తే
 దేవ్యా శ్రియా సహ వసన్పరయా విభూత్యా ।
 యోగేన యోగనిరతైః పరిమృగ్యమాణః
 కిం త్వం వ్రజేషు నవనీతమహో ! వ్యముష్ణాః ॥ 3౫॥
 యం దుర్గ్రహం సుమనసో మనసాఽపి నిత్యం
 బన్ధచ్ఛిదం పరమమీశముదాహరన్తి ।
 దామ్నా నిబద్ధ ఇతి శుశ్రుమ తం భవన్తం
 నాలం బభూవిథ బత ! శ్లథనాయ తస్య ॥ 3౬॥
 ఐశం హి శైశవమపి వ్యతివేలఖేలం
 యత్పూతనా శకటమర్జునయోశ్చ యుగ్మమ్ ।
 బాలోఽచితాన్యపరసాచిచేష్టితేన
 హస్తాలభన్త శలభాయితమోజసన్తే ॥ 3౭॥
 సత్యేవ గవ్యనివహే నిజధామ్ని భూమ్నా
 పర్యన్తసద్మసు కిమర్థమచూచురస్త్యమ్ ।
 ముష్ణంశ్చ కిం వ్యజిఘటో ఘటశేషమగ్రే
 గోపీజనస్య పరిహాసపదం కిమాసీః ? ॥ 3౮॥
 యన్నామ నాథ నవనీతమచూచురస్త్యం
 తచ్ఛాదనాయ యది తే మతిరావిరాసీత్ ।
 కిం ముగ్ధ ! దిగ్ధమమునా కరపల్లవం తే
 గాత్రే ప్రమృజ్య నిరగాః కిల నిర్విశజ్కః ॥ 3౯॥
 త్వామన్యగోపగృహాగవ్యముషం యశోదా
 గుర్వీ త్వదీయమవమానమమృష్యమాణా ।
 ప్రేష్టాఽథ దామపరిణామజషా బబన్ధ
 తాదృజ్ న తే చరితమార్యజనాస్సహన్తే ॥ ౪౦॥
 మాత్రా యది త్వమసి దామని సన్నిబద్ధ-
 స్తచ్ఛాచ్ఛావిణాముదితచాక్షుషనిర్ధరాణామ్ ।
 బధ్నాసి హస్త హృదయం భగవన్కుతస్త-
 త్సర్వో హి వశ్యవిషయే వివృణోతి వీర్యమ్ ॥ ౪౧॥
 కాన్తాలకాన్తమమలం కమలాయతాక్ష-

ముద్భూవిలాసముదితస్మితమున్నసం చ ।
 వక్త్రం వహన్ పరమ ! గోపగృహేషు కిం త్వం
 గోపీమనాంసి నవనీతముతాభ్యమోషీః ॥ ౪౨॥

సర్వం గుణాయ గుణీనామితి సత్యమేత-
 ద్యత్థల్పిహేతరజనే మలినత్వహేతుః ।
 యద్గోపవేషవినిషేవణముత్తమం తే
 గోపాలనం చ గణయన్తి గుణం గుణేషు ॥ ౪౩॥

గోపాలపోతకతయా నిభృతం ధరిత్రీం
 ఆవస్తుకామ ఇవ సన్నపి బాల్యతౌల్యాత్ ।
 ఐన్ద్రం నిహన్య మఖమద్రిమథో దధానః
 కిం తస్మిషే సురగణాయ సవాసవాయ ॥ ౪౪॥

వేణుక్వణప్రణయిని త్వయి లోకనాథ!
 వృన్దావనం చరణసంఘ్నరణైః పునానే ।
 భావాస్తదా వనభువః కిల కీదృశస్తే
 త్వదీతసిక్తసికతాసు వసన్ధరాసు ॥ ౪౫॥

ధన్వైశ్చ్యుతం తదిహ తావకరాసకాలే
 గీతేన యేన్ హి శిలాస్సలిలామ్భభూవుః ।
 పఞ్చాపి కింఞ్చ పరివృత్తగుణాని భూతా-
 న్యుర్వీకృశానుమరుదమ్భరశమ్భరాణి ॥ ౪౬॥

తేభ్యః కృతీ న కిల కశ్చిదిహాస్తి యే వై
 రాసోత్సవోత్సుకధియస్తవ కాననాస్తే ।
 వేణుస్వనస్రుతరసౌఘపరిప్లుతాస్తే
 స్వే స్సృక్వణీ రసనయా లిలిహుర్బుజ్జ్ఞాః ॥ ౪౭॥

అమ్బోద్దసీలమరవిన్దదలాయతాక్షం
 పిఞ్చావతంసమురరీకృతవేణుపాణీమ్ ।
 త్వాం గోపవేషపరికర్మితకాయకాన్తిం
 ధన్యాస్తదా దదృశురున్మథితాన్యభావాః ॥ ౪౮॥

గోవర్ధనో గిరివరో యమునా నదీ సా
 వృన్దావనం చ మధురా చ పురీ పురాణీ ।

అద్యాపి హస్త సులభాః కృతినాం జనానా-

మేతే భవచ్చరణచారజషః ప్రదేశాః ॥ ౪౯ ॥

వృద్ధావనే స్థిరచరాత్మకకీటదూర్వా-

పర్షన్నజన్తునిచయే బత ! యే తదానీమ్ ।

నైవాలభామహి జనిం హతకాస్త ఏతే

పాపాః పదం తవ కదా పునరాశ్రయామః ॥ ౫౦ ॥

హా జన్మ తాసు సికతాసు మయా న లబ్ధం

రానే త్వయా విరహితాః కిల గోపకన్యాః ।

యాస్తావకీనపదపజ్జ్ఞిజుషోఽజుషస్త

నిక్షిప్య తత్ర నిజమగ్గుమనగ్గుతప్తమ్ ॥ ౫౧ ॥

ఆచిన్వతః కుసుమమంజ్ఞీసరోరుహం తే

యే భేజిరే బత ! వనస్పతయో లతా వా ।

అద్యాపి తత్కులభువః కులదైవతం మే

వృద్ధావనం మమ ధియం చ సనాథయన్తి ॥ ౫౨ ॥

యత్త్వత్ప్రియం తదిహ పుణ్యమపుణ్యమన్య-

న్నాన్యత్తయోర్భవతి లక్షణమత్ర జాతు ।

ధూర్తాయితం తవ హి యత్కిల రాసగోష్ఠ్యాం

తత్కీర్తనం పరమపావనమామనన్తి ॥ ౫౩ ॥

యా కంసముఖ్యన్మపకీటనిబర్హణోత్థా

సా నిరితత్రిజగతస్తవ నైవ కీర్తిః ।

గోపాలనాది యదిదం భవదీయకర్మే-

త్యార్ధీకరోతి విదుషాం హృదయం తదేతత్ ॥ ౫౪ ॥

గోపాలవేషపరికర్మ పరావరేశం

యన్నామ ధామ పరమం తమసః పరస్తాత్ ।

తత్ప్రిచ్ఛాలాఞ్చనసుదామకృతోపవీతం

గోధూలిధూసరితకున్తలమన్తరాస్తామ్ ॥ ౫౫ ॥

యద్వై జరాసుతభయాద్విపలాయథాస్త్యం

తచ్ఛేన్మనుష్యచరితానువిధానజం తే ।

తర్హి త్రిలోకగురుమీశ్వరమీశ్వరాణాం

బాణాహవే కిమితి శమ్భుమజ్ఞుమ్భయస్తవమ్ || ౫౬ ||

జాతం కుతస్తదకృతజ్ఞువిచేష్టితం తే
పుత్రీయయా కిల వరం వవృషేవృషాజ్కాత్ |
అక్షేషు సక్తమతినా చ నిరాదరేణ
వారాణసీ హరపురీ భవతా విదగ్ధా || ౫౭ ||

సజ్జీవయన్నపి మృతం సుతముత్తరాయా-
స్సాస్తీపనేశ్చిరమృతం సుతమానయంశ్చ |
ధామ్నో నిజాద్ద్విజనుతాన్పునరానయన్వా
స్వామేవ తాం తనుమహో ! కథమానయస్తవమ్ || ౫౮ ||

అద్యాపి నాస్మ్యుపరతస్త్రివిధాపచారా-
త్ప్రాపః పరే నిపతితోఽస్మి తమస్యపారే |
ఏతాదృశోఽహమగతిర్భవతో దయాయాః
పాత్రం త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే || ౫౯ ||

విస్రమ్భణం త్వయి న యద్యపి మేఽస్తి నాపి
శ్రద్ధా యథోక్తవచనార్థగతా తథాఽపి |
వాచం త్విమాం సకృదథాప్యసకృన్మయోక్తాం
సత్యాం కురుష్వ దయయైవ దయైకసిన్ధో || ౬౦ ||

పాపీయసోఽపి శరణాగతశబ్దభాజో
నోపేక్షణం మమ తవోచితమీశ్వరస్య |
త్వజ్ఞానశక్తికరుణాసు సతీషు నేహ
పాపం పరాక్రమితుమర్హతి మామకీనమ్ || ౬౧ ||

ఇతి పంచస్తవ్యాం అతిమానుషస్తవః సమాప్తః |

Proofread by Aruna Narayanan narayanan.aruna at gmail.com

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

